

На раскршћу се наша данас јединствена европска валута. При чему, варијанти са надом у успех има за њу све мање.

У суштини, варијанте се у последње време све чешће свде на питање сврсисходности емитовања јединствених еврооблигација. У вези са тим индикативан је наслов једног од последњих коментара на дату тему у немачком Франкфуртер Алгемајне Цајтунгу: „Заобилазним путем ка евробондовима“. Индикативан не зато што се његова појава подударила са саопштењем америчке агенције Блумберг, у којем се наводи изјава коју је ових дана дао комеар ЕУ за економију и финансије Оли Рен. У писму, припремљеном поводом захтева европских посланика, Оли Рен саопштава да је Европска комисија спремна да пружи Европском парламенту извештај о сврсисходности стварања система за емитовање државних евробондова са заједничком или одвојеном одговорношћу емитената. У случају потребе, додаје комесар, уследиће и законске иницијативе.

Овде се мора спровести паралела са заобилазним путем зато што је идеја о могућности емитовања јединствених државних еврооблигација изазвала последњих месеци фактички раскол у ЕУ. За европске локомотиве цена таквих хартија због нижег кредитног рејтинга емитената који се вуку на репу композиције, испоставиће се нижом од оних које се емитују данас. А то значи да ће скочити трошкови сервисирања државног дуга. За Немачку, на пример, према подацима немачког истраживачког института Ифо, они ће се увећати за 47 милијарди евра годишње. Зато ће добити такве земље као што су Грчка, Италија, Луксембург и Белгија, које се залажу за тешњу интеграцију у оквиру ЕУ. За њих ће облигације бити повољне. Испада да без обзира на отпор ветерана главног евроклуба, посланици и Европска комисија који подлежу њиховом притиску, а можда и без притиска, у суштини на мала врата покушавају да ипак спроведу идеју емитовања евробондова у живот.

А ту могу да буду разне варијанте. Бриселски економски центар Брејгел предлаже, на пример, да се емитују јединствене државне облигације у оном обиму који може да

покрива потребе емитената, не премашујући 60% њиховог унутрашњег бруто производа – допустивог нивоа у ЕУ. Онај део који треба да покрива државни дуг изнад те границе, земље ће емитовати самостално, при чему по стопама много већим од тржишних. То треба да буде стимуланс за поштовање буџетске дисциплине. Али низ научника предлаже да се види не само тренутни резултат, већ и перспектива. Тако сматра, на пример, Оливер Холтемилер, научни сарадник немачког Института за економска истраживања у граду Халу.

- Говорећи о евробондовима, треба узимати у обзир два супротна аспекта. Са једне стране, постоји краткорочни циљ – стабилизovati финансијска тржишта. Са друге, треба видети дугорочне последице. Сасвим је могуће да ће на рачун еврооблигација моћи да се реше финансијски проблеми појединих земаља. Мада у далекој перспективи ћемо највероватније добити још више дужничких проблема, него што имамо сада, сматра научник.

Колега Холтемилера, директор Хамбуршког института за светску економију Томас Штраубхар сматра питање еврооблигација другостепеним. Главно је, по његовом убеђењу, политичка воља лидера јединствене Европе да се сачува зона евра. Да ли само евра? У последње време у светским медијима се све чешће чује питање: Да ли се Европа распада? Одговор очигледно може да да само она сама.

(Глас Русије)